

U S T A W A

z dnia 2018 r.

o architektach¹⁾²⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa definiuje zawód architekta oraz określa:

- 1) zasady wykonywania zawodu architekta, w tym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 2) uznawanie kwalifikacji zawodowych;
- 3) świadczenie usług transgranicznych;
- 4) odpowiedzialność ponoszona w związku z wykonywaniem zawodu architekta;
- 5) zadania i organizację oraz prawa i obowiązki członków samorządu zawodowego architektów.

Art. 2. Zawód architekta:

- 1) jest zawodem zaufania publicznego;
- 2) polega na twórczym kształtowaniu i projektowaniu architektonicznych obiektów budowlanych, ich zespołów, otoczenia i przestrzeni pomiędzy nimi w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i estetycznym, a także relacji pomiędzy tymi obiektami a człowiekiem i krajobrazem oraz konserwacji i wykorzystywania dziedzictwa

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia dyrektywy 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30.09.2005, str. 22, Dz. Urz. UE C 3 z 6.01.2006, str. 12 i Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 141, Dz. Urz. UE C 165 z 19.07.2007, str. 13 i 18, Dz. Urz. UE L 271 z 16.10.2007, str. 18 i Dz. Urz. UE L 320 z 6.12.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 93 z 4.04.2008, str. 28, Dz. Urz. UE L 205 z 1.08.2008, str. 10 i Dz. Urz. UE L 311 z 21.11.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 7.04.2009, str. 11, Dz. Urz. UE L 59 z 4.03.2011, str. 4, Dz. Urz. UE L 112 z 24.04.2012, str. 21 i Dz. Urz. UE L 180 z 12.07.2012, str. 9, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 368 i Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 132, Dz. Urz. UE L 305 z 24.10.2014, str. 115/1, Dz. Urz. UE L 177 z 8.07.2015, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 134 z 24.05.2016, str. 135).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12 i 317), ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073 oraz 1566), ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 i 1595 oraz z 2018 r. poz. 10), ustawę z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1122 i 1566), ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2018 r. poz. 87), ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2062), ustawę z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138), ustawę z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1456 oraz z 2018 r. poz. 138) oraz ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 oraz poz. 650).

architektonicznego z uwzględnieniem potrzeb jednostek i grup społecznych oraz wyrażaniu i realizowaniu tych potrzeb poprzez planowanie przestrzenne oraz na doskonaleniu kwalifikacji zawodowych w tym zakresie.

Art. 3. Architekt wykonując zawód ponosi odpowiedzialność:

- 1) cywilnoprawną;
- 2) z tytułu zobowiązań wobec interesu publicznego;
- 3) dyscyplinarną, w szczególności z tytułu wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Art. 4. 1. Osobie, która złożyła egzamin architektoniczny i jest wpisana na listę członków samorządu zawodowego architektów przysługuje tytuł zawodowy „architekt”.

2. Tytuł zawodowy architekt podlega ochronie prawnej.

Art. 5. 1. Posiadanie tytułu zawodowego architekta uprawnia do:

- 1) wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przez które należy rozumieć działalność polegającą na fachowej ocenie i samodzielnym rozwiązywaniu zagadnień urbanistycznych, architektonicznych i budowlanych oraz techniczno-organizacyjnych, obejmującą w szczególności:
 - a) sporządzanie projektu budowlanego oraz jego sprawdzanie,
 - b) kierowanie budową lub robotami budowlanymi,
 - c) sprawowanie nadzoru inwestorskiego,
 - d) sprawowanie nadzoru autorskiego,
 - e) sprawowanie kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych;
 - f) sporządzanie opinii technicznych,
 - g) sporządzanie ekspertyz technicznych,;
 - h) rzeczoznawstwo budowlane;
- 2) sporządzania opinii, opracowań i projektów urbanistycznych i architektonicznych sporządzanych w drodze konkursów publicznych a także dotyczących obiektów wpisanych do rejestru zabytków i obszarów objętych ochroną konserwatorską;
- 3) udziału w sporządzaniu projektów aktów planowania przestrzennego;
- 4) udziału w opiniowaniu projektów podziałów i scaleń i podziału nieruchomości pod kątem właściwej kompozycji i estetyki przestrzeni publicznej i krajobrazu.

2. W odniesieniu do:

- 1) obiektów budowlanych zaliczonych do Kategorii III, o której mowa w załączniku do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, lokalizowanych na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- 2) obiektów budowlanych, o kubaturze do 1000 m³ lokalizowanych w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej;
- 3) obiektów liniowych oraz obiektów inżynierskich zaliczonych do kategorii IV, XIX, XXIII – XXX, o których mowa w załączniku do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 4) instalacji wewnątrz użytkowanego obiektu oraz urządzeń budowlanych wymagających uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia
– projekt budowlany sporządza oraz dokonuje jego sprawdzenia osoba posiadająca uprawnienia budowlane w odpowiednim zakresie i specjalności oraz pełniąca samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zgodnie z ustawą z dnia o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...).

3. Architekt może kierować budową lub robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji i architektury obiektu:

- 1) o wysokości do 12 m nad poziomem terenu, do 3 kondygnacji nadziemnych i o wysokości kondygnacji do 4,8 m,
 - 2) posadowionego na głębokości do 3 m poniżej poziomu terenu, bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym,
 - 3) przy rozpiętości elementów konstrukcyjnych do 6 m i wysięgu wsporników do 2 m,
 - 4) niezawierającego elementów wstępnie sprężanych na budowie,
 - 5) niewymagającego uwzględniania wpływu eksploatacji górniczej
- pod warunkiem, że uzyskał uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie, o których mowa w ustawie z dnia o inżynierach budownictwa.

Art. 6. 1. Osoba, podejmując się funkcji, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. a i b, jest obowiązana zawiadomić o tym fakcie, okręgową izbę architektów, właściwą ze względu na lokalizację planowanych robót budowlanych.

2. Osoba, podejmując się funkcji, o których mowa w art. 5 ust. 3, jest obowiązana zawiadomić o tym fakcie, izbę inżynierów budownictwa, właściwą ze względu na lokalizację planowanych robót budowlanych okręgową.

Art. 7. 1. Opinie techniczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. f, obejmują:

- 1) ocenę analizowanego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części na tle obowiązujących przepisów i wiedzy technicznej;
- 2) analizę przyczynowo-skutkową stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części;
- 3) wnioski i zalecenia dotyczące dalszych zamierzeń w odniesieniu do opiniowanego obiektu budowlanego lub jego części.

2. Ekspertyzy techniczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. g, obejmują:

- 1) analizę przyczynowo-skutkową stanu lub zdarzenia technicznego obiektu budowlanego lub jego części, w oparciu o rzeczywisty stan techniczny,
- 2) ocenę zjawisk, zdarzeń technicznych, rozwiązań technicznych lub technologicznych i procesów zachodzących w czasie realizacji lub użytkowania obiektu budowlanego lub jego części oraz określenie związków przyczynowo-skutkowych ocenianego stanu, procesu lub zdarzenia,
- 3) systematykę, inwentaryzację uszkodzeń, niezbędne badania elementów obiektu budowlanego i użytych wyrobów budowlanych oraz analizę obliczeniową obiektu budowlanego lub jego części,
- 4) dokumentację stanowiącą podstawę opracowania ekspertyzy,
- 5) wnioski stanowiące podstawę do ustalenia dalszego postępowania z przedmiotem ekspertyzy

– w zależności od przedmiotu ekspertyzy.

3. Opinie i ekspertyzy techniczne, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. f i g, sporządzają osoby posiadające tytuł zawodowy architekta lub osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Art. 8. 1. Rzeczoznawstwo budowlane, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. h, obejmuje sporządzanie opinii i ekspertyz technicznych, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit f i g.

2. Rzeczoznawcą budowlanym może być osoba, która:

- 1) korzysta w pełni z praw publicznych;
- 2) posiada:
 - a) tytuł zawodowy magistra inżyniera magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta,

- b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń,
- c) co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem,
- 3) jest członkiem właściwej izby samorządu zawodowego architektów.

3. Krajowa Rada Izby Architektów, na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o wpisie na listę rzeczoznawców, określając zakres rzeczoznawstwa oraz termin do kiedy wpis zachowuje ważność.

4. Podstawę podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowi dokonanie wpisu na listę rzeczoznawców budowlanych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 2.

5. Krajowa Rada Izby Architektów orzeka, w drodze decyzji, o skreśleniu z listy rzeczoznawców na wniosek rzeczoznawcy albo w przypadku:

- 1) pozbawienia praw publicznych;
- 2) ukarania z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

6. Skreślenie z listy rzeczoznawców budowlanych następuje:

- 1) na podstawie ostatecznej decyzji o skreśleniu z listy rzeczoznawcy budowlanego;
- 2) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2;
- 3) w razie śmierci rzeczoznawcy.

7. Krajowa Rada Izby Architektów prowadzi w zakresie swojej właściwości listę rzeczoznawców budowlanych, na której zamieszcza się następujące dane:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL - numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) informację o wykształceniu i posiadanych stopniach naukowych lub tytule naukowym;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
- 6) podstawę prawną wydania decyzji;
- 7) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
- 8) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów;
- 9) określenie zakresu rzeczoznawstwa;
- 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję na liście;

- 12) datę wpisu na listę;
- 13) datę wykreślenia z listy;
- 14) przyczynę wykreślenia z listy.

8. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 7 pkt 1 i 5-13.

Art. 9. Wykonywanie zawodu architekta odbywa się zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów prawa i zasadami wiedzy technicznej oraz z zachowaniem należytej staranności, właściwej organizacji, bezpieczeństwa i jakości pracy.

Art. 10. 1. Warunkiem wykonywania zawodu architekta jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu architektonicznego.

2. Z egzaminu architektonicznego zwolniony jest absolwent studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.³⁾), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego architektów, w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 21.

Art. 11. Do egzaminu architektonicznego dopuszcza się osobę, która:

- 1) posiada wykształcenie odpowiadające wymaganiom określonym w przepisach ustawy;
- 2) odbyła praktykę zawodową dostosowaną do rodzaju i stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją.

Art. 12. Praktyka zawodowa spełnia kryteria jakościowe określone w standardach praktyki zawodowej określonych przez Krajową Radę Izby.

Art. 13. 1. Praktyka zawodowa odbywana jest pod kierunkiem patrona, po wpisaniu praktykanta na listę praktykantów prowadzoną przez właściwą okręgową izbę architektów.

2. Praktykant jest członkiem izby architektów i przysługują mu prawa i obowiązki określone przez izbę w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12.

3. Patronem może być osoba będąca członkiem samorządu zawodowego architektów i posiadająca tytuł zawodowy architekta.

4. Zadaniem patrona jest przygotowanie praktykanta do wykonywania zawodu architekta w rozumieniu niniejszej ustawy.

5. Patron potwierdza odbycie praktyki zawodowej.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszono w Dz. U. z 2017 r. poz. 1321, 1428, 1530, i 2201 oraz z 2018 r. poz. 138.

6. Patron nie może uchylać się od wykonywania obowiązków patronatu.

Art. 14. 1. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest pełnienie funkcji technicznej w pracach projektowych i pełnienie funkcji technicznej na budowie.

2. Do praktyki zawodowej na budowie zalicza się:

1) pełnienie funkcji technicznej na budowie lub:

2) wykonywanie czynności inspekcyjno-kontrolnych w organach nadzoru budowlanego;

3. Praktyka, o której mowa w ust. 2 pkt 2, nie może przekraczać połowy wymaganego czasu praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 15. 1. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą za granicą, jeżeli przebiegała ona pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju i spełniała standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12.

2. Do praktyki zawodowej zalicza się praktykę odbytą po ukończeniu trzeciego roku studiów wyższych, w zakresie określonym w standardach praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12.

Art. 16. Praktykę studencką uznaje się za część praktyki zawodowej w przypadku, gdy odbywa się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego architektów oraz w sposób określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 21, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego architektów.

Art. 17. Egzamin architektoniczny przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez okręgową komisję kwalifikacyjną izby architektów.

Art. 18. Krajowa Rada Izby Architektów zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Izby, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 oraz z 2017 r. poz. 933), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, nie później niż na 60 dni przed terminem egzaminu, ogłoszenie o egzaminie architektonicznego, w którym podaje się w szczególności termin i miejsce przeprowadzenia egzaminu.

Art. 19. Zawiadomienie o terminie egzaminu architektonicznego właściwy organ samorządu zawodowego architektów doręcza osobie ubiegającej się o nadanie tytułu

zawodowego architekta, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481), przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, na co najmniej miesiąc przed terminem egzaminu.

Art. 20. 1. Egzamin architektoniczny odbywa się we wszystkich okręgowych izbach architektów w tym samym dniu i godzinie, na podstawie tych samych zestawów pytań. Nie dotyczy to części ustnej.

2. Za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym obejmującym:

- 1) udział w kwalifikowaniu,
- 2) przeprowadzenie egzaminu architektonicznego,
- 3) ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu architektonicznego

– członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie.

3. Wynagrodzenie przysługuje za każdą czynność wymienioną w ust. 2 i nie może być wyższe niż 9% wniesionych opłat.

Art. 21. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób potwierdzania posiadania odpowiedniego wykształcenia i praktyki zawodowej i jego weryfikacji, oraz uznawania wykształcenia i praktyki zawodowej do uzyskania tytułu zawodowego architekta,
- 2) szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu architektonicznego,
- 3) wzór oświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki zawodowej

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z uzyskiwaniem tytułu zawodowego architekta.

Rozdział 2

Wykonywanie zawodu architekta

Art. 22. Uzyskanie tytułu zawodowego architekta wymaga:

- 1) ukończenia co najmniej 5 letnich studiów jednolitych lub studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku architektura lub architektura i urbanistyka zakończonych tytułem mgr inż. architekt;
- 2) odbycia 2 letniej praktyki zawodowej przy sporządzaniu projektów budowlanych;
- 3) odbycia rocznej praktyki zawodowej na budowie;
- 4) złożenia egzaminu architektonicznego ze znajomości przepisów prawa dotyczących planowania przestrzennego i procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętności

praktycznego zastosowania wiedzy zawodowej i technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej;

5) wpisu na listę członków samorządu zawodowego architektów.

Art. 23. 1. Tytuł zawodowy architekta nadaje, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, okręgowa komisja kwalifikacyjna izby architektów.

2. Postępowania kwalifikacyjnego nie przeprowadza się w stosunku do osób, o których mowa w art. 10 ust. 2.

Art. 24. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna izby prowadzi postępowanie kwalifikacyjne na uzyskanie tytułu zawodowego architekta.

2. Postępowanie kwalifikacyjne, o którym mowa w ust. 1, odbywa się na wniosek osoby ubiegającej się o nadanie tytułu zawodowego architekt i obejmuje:

1) kwalifikowanie;

2) egzamin architektoniczny.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2 dołącza się:

1) suplement do dyplomu albo wypis z przebiegu studiów potwierdzony przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni;

2) oświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej, złożone zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 21 ustawy;

3) zaświadczenie potwierdzające odbycie praktyki zawodowej wydane przez właściwego wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, z wyszczególnieniem okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki zawodowej przy projektowaniu lub budowie obiektów budowlanych usytuowanych na terenach zamkniętych w jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych albo Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – o ile dotyczy;

4) w przypadku ukończenia studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym, zaświadczenie z uczelni potwierdzające, że ukończone studia były prowadzone w oparciu o umowę zawartą z izbą;

5) prace projektowe wykonane w ramach odbytej praktyki zawodowej.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 15 ust. 1, do wniosku o którym mowa w ust. 2, dołącza się również dokument wydany przez kierownika jednostki, w której odbywała się

praktyka zawodowa, potwierdzony przez osobę, pod kierunkiem której była odbywana praktyka, posiadającą tytuł zawodowy architekta lub odpowiednie uprawnienia budowlane, który powinien zawierać:

- 1) wskazanie robót budowlanych i obiektów budowlanych, przy których projektowaniu bezpośrednio uczestniczyła lub pełniła funkcję techniczną na budowie osoba odbywająca praktykę zawodową, z określeniem charakteru wykonywanych czynności, a także lokalizację inwestycji i nazwę inwestora;
- 2) potwierdzenie okresu odbywania praktyki zawodowej z podaniem terminów rozpoczęcia i ukończenia praktyki;
- 3) ogólną ocenę teoretycznej i praktycznej wiedzy z zakresu wnioskowanej specjalności, dokonaną przez osobę, pod nadzorem której odbywana była praktyka.

5. W przypadku stwierdzenia braków w dokumentach, o których mowa w ust. 3 lub 4, właściwa izba architektów wzywa, w drodze postanowienia, osobę ubiegającą się o nadanie tytułu zawodowego architekta do uzupełnienia braków w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie braków w terminie skutkuje niedopuszczeniem do postępowania kwalifikacyjnego.

6. Postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta prowadzi się zgodnie z regulaminem, o którym mowa w art. 57 pkt 7.

Art. 25. 1. Egzamin architektoniczny składa się z części pisemnej i ustnej.

2. Część pisemna egzaminu architektonicznego obejmuje znajomość przepisów prawa dotyczących planowania przestrzennego i procesu inwestycyjno-budowlanego oraz umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

3. Część ustna egzaminu architektonicznego obejmuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy technicznej zdobytej podczas odbywania praktyki zawodowej, omówienie zadania projektowego lub rozwiązanie zagadnienia z zakresu prowadzenia budowy lub kierowania robotami budowlanymi oraz omówienie wskazanych zagadnień z zakresu odbytej praktyki zawodowej.

Art. 26. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu pisemnego albo ustnego, może przystąpić do niego ponownie, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy.

Art. 27. Egzamin architektoniczny odbywa się co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalonych przez Krajową Komisję Kwalifikacyjną Izby Architektów.

Art. 28. 1. Osoba ubiegająca się o nadanie tytułu zawodowego architekta wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

2. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta ustala Krajowy Zjazd Izby Architektów.

3. Wysokość opłaty za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta podaje do publicznej wiadomości Krajowa Izba Architektów w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta wnosi się na rachunek bankowy właściwej okręgowej izby.

5. Jeżeli egzamin architektoniczny nie dojdzie do skutku z przyczyn nieleżących po stronie kandydata, opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta podlega zwrotowi.

6. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta może zostać zwrócona, jeżeli kandydat usprawiedliwi swoją nieobecność na egzaminie architektonicznym w sposób przewidziany w przepisach o usprawiedliwianiu nieobecności w pracy. W przypadku usprawiedliwionego niestawienia się przez kandydata na egzaminie architektonicznym, opłata jest zwracana na wskazane konto.

Art. 29. 1. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania tytułu zawodowego architekta wynosi:

- 1) z tytułu kwalifikowania do egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 i 1386), za rok poprzedzający przeprowadzenie egzaminu, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
- 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu - nie więcej niż 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
- 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu - nie więcej niż 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 30. 1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna, w drodze decyzji, nadaje tytuł zawodowy architekta, w przypadku pozytywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego, oraz w przypadku o którym mowa w art. 23 ust. 2.

2. Okręgowa komisja kwalifikacyjna, w drodze decyzji, odmawia nadania tytułu zawodowego architekta, w przypadku negatywnego zakończenia postępowania kwalifikacyjnego.

3. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów.

Rozdział 3

Uznawanie kwalifikacji i świadczenie usług transgranicznych

Art. 31. 1. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o państwach członkowskich, rozumie się przez to państwa członkowskie Unii Europejskiej inne niż Rzeczpospolita Polska, Konfederację Szwajcarską oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

2. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o obywatelach państw członkowskich, rozumie się przez to obywatele państw członkowskich, o których mowa w ust. 1, a także:

- 1) członków ich rodzin w rozumieniu ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2017 r. poz. 900);
- 2) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1990 i 2066 oraz z 2017 r. poz. 6);
- 3) cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub objętych ochroną uzupełniającą;
- 4) cudzoziemców posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 5) obywateli państw trzecich, którzy ubiegają się o przyjęcie przez Rzeczpospolitą Polską w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 6) obywateli państw trzecich, którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celach innych niż wykonywanie pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym i mają prawo do wykonywania pracy oraz posiadają dokument pobytowy wydany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 19, t. 6, str. 3, Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1), oraz obywateli państw trzecich,

którzy zostali przyjęci przez Rzeczpospolitą Polską w celu wykonywania pracy zgodnie z prawem Unii Europejskiej lub prawem krajowym;

- 7) obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 151 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.
3. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie również do obywateli polskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe architekta w innym państwie członkowskim lub prowadzą w nim działalność zawodową.
4. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, którego kwalifikacje zawodowe zostały uznane na zasadach określonych w przepisach niniejszej ustawy mogą również wykonywać zawód architekta na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 32. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do świadczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgranicznej w rozumieniu art. 5 pkt 10 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 65) w zawodzie architekta.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, właściwy organ może wszcząć postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta zamierzającego świadczyć na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę transgraniczną po raz pierwszy.

3. Postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych nie wszczyna się wobec obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta potwierdzone dokumentami wymienionymi w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 53.

4. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi transgranicznej po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego świadczenia usługi:

1) oświadczenie o zamiarze jej świadczenia zawierające informacje o:

- a) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, jeżeli ich określenie jest możliwe,
- b) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego albo zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej;

2) dokument potwierdzający obywatelstwo;

3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;

4) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe

5) dokumenty o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o uznawaniu kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

5. W przypadku istotnej zmiany stanu faktycznego potwierdzonego dokumentami, o których mowa w ust. 4 pkt 2–4, obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta jest obowiązany ponownie przedłożyć te dokumenty okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce świadczenia usługi transgranicznej.

6. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, ponownie w każdym roku, w którym zamierza świadczyć usługę transgraniczną.

7. Świadczenie usługi transgranicznej podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości świadczenia tej usługi.

8. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 1. Termin dokonania wpisu nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usługi transgranicznej.

9. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych ze świadczeniem usługi transgranicznej na rzecz osób ubezpieczonych, jest jednak obowiązany poinformować właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zamiarze świadczenia usługi transgranicznej przed jego rozpoczęciem, a w nagłych przypadkach – o świadczeniu usługi transgranicznej po jego zakończeniu.

10. Do obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta świadczącego usługę transgraniczną stosuje się przepisy regulujące wykonywanie zawodu architekta na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio powiązane z kwalifikacjami zawodowymi oraz ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w szczególności przepisy dotyczące definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i odpowiedzialności dyscyplinarnej.

11. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta świadczący usługę transgraniczną posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.

12. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 2 i 3, może posługiwać się polskim tytułem zawodowym.

13. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.

14. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia mu informacje dotyczące obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta, o których mowa w ust. 13, oraz informacje niezbędne do rozpatrzenia skargi złożonej na obywatela państwa członkowskiego posiadającego kwalifikacje zawodowe architekta przez usługobiorcę.

Art. 33. Przepisu art. 32 nie stosuje się do cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, oraz cudzoziemca, któremu w Rzeczypospolitej Polskiej nadano status uchodźcy lub udzielono ochrony uzupełniającej.

Art. 34. 1. Krajowa Rada Izby Architektów w ciągu miesiąca potwierdza otrzymanie wniosku obywatela państwa członkowskiego o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta i wszczyna postępowanie, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w ciągu miesiąca od dnia uzyskania wezwania do uzupełnienia wniosku.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, datę i miejsce urodzenia wnioskodawcy;
- 2) obywatelstwo wnioskodawcy oraz nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta;
- 3) określenie zawodu regulowanego albo działalności regulowanej wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;
- 4) informację o posiadanych kwalifikacjach i uprawnieniach;
- 5) informacje o ukończonym kształceniu regulowanym.

3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta dołącza się:

- 1) dokument potwierdzający obywatelstwo wnioskodawcy;
- 2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta oraz, o ile jest to wymagane, dokumenty potwierdzające doświadczenie zawodowe wnioskodawcy;
- 3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku, poświadczające, że architektowi nie zawieszono prawa wykonywania działalności lub nie zakazano wykonywania zawodu;
- 4) oświadczenie o znajomości języka polskiego w stopniu umożliwiającym pełnienie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;
- 5) dokumenty potwierdzające ukończenie kształcenia regulowanego.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3 pkt 2, nie są wymagane w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 53.

5. Obowiązek umieszczania we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta informacji o obywatelstwie wnioskodawcy oraz dołączania do wniosku potwierdzającego je dokumentu nie dotyczy wnioskodawcy będącego bezpaństwowcem, któremu nadano status uchodźcy, udzielono ochrony uzupełniającej, albo

który posiada zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

6. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie go pisemnym oświadczeniem wnioskodawcy złożonym do Krajowej Rady Izby Architektów.

7. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji zawodowych do wykonywania zawodu architekta, wydanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, Krajowa Rada Izby Architektów zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.

8. Krajowa Rada Izby Architektów wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy spełniającemu warunki określone w ustawie oraz zobowiązuje wskazaną przez niego okręgową izbę do dokonania wpisu na listę członków.

9. Postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 37.

Art. 35. 1. W przypadku gdy Krajowa Rada Izby Architektów albo właściwa okręgowa rada izby posiada informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych, nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta, informuje o tym właściwe organy państwa członkowskiego.

2. Krajowa Rada Izby Architektów albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta przez usługobiorcę.

4. Krajowa Rada Izby Architektów oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają zabezpieczenie wymienianych informacji przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, oraz przetwarzaniem z naruszeniem ustawy.

5. Wymiana informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, odbywa się za pośrednictwem Systemu Wymiany Informacji na Rynku Wewnętrznym IMI, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1024/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i uchylającym decyzję Komisji 2008/49/WE (Dz. Urz. UE L 316 z 14.11.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, str. 1 i 11 oraz Dz. Urz. UE L 252 z 16.09.2016, str. 53).

6. W wyniku przeprowadzenia postępowania o uznanie kwalifikacji zawodowych wydawana jest decyzja o nadaniu uprawnień budowlanych w zawodzie architekta.

Art. 36. 1. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem potwierdzającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska lub jego skrótem w języku tego państwa.

2. Do tytułu określającego wykształcenie należy dołączyć informację dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót mogą być mylone z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania jest wymagane dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta nie ukończył, właściwa Krajowa Rada Izby wskazuje, aby osoba taka posługiwała się posiadanym tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.

Art. 37. 1. Krajowa Rada Izby Architektów, rozpatrując wniosek o uznanie kwalifikacji zawodowych złożony przez obywatela państwa członkowskiego, który nie spełnia wymagań określonych w ustawie, stosuje odpowiednio ustawę z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. W zakresie nieuregulowanym ustawą, do zasad uznawania kwalifikacji zawodowych lub świadczenia usług transgranicznych stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 1.

3. Do wniosku w sprawie uznania kwalifikacji obywatela państwa członkowskiego nabytych na terytorium państwa innego niż państwo członkowskie stosuje się ust. 1.

Art. 38. 1. W przypadku gdy różnice między wykonywaniem zawodu architekta w państwie członkowskim a wykonywaniem zawodu architekta w Rzeczypospolitej Polskiej są na tyle znaczące, że przystąpienie do testu umiejętności lub odbycie stażu adaptacyjnego, o których mowa w art. 20 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, wiązałoby się z koniecznością ukończenia przez składającego wniosek w postępowaniu o uznanie kwalifikacji zawodowych pełnego programu kształcenia wymaganego do pełnego dostępu do zawodu architekta w Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Izby Architektów, po indywidualnym rozpatrzeniu wniosku, może uznać kwalifikacje zawodowe tej osoby w celu przyznania jej częściowego dostępu do wykonywania zawodu architekta, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, któremu na podstawie ust. 1 zostały uznane kwalifikacje zawodowe w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta, posługuje się tytułem ustalonym dla tego zawodu w państwie członkowskim w oryginalnym brzmieniu, ze wskazaniem czynności zawodowych objętych częściowym dostępem.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku architektów posiadających kwalifikacje zawodowe potwierdzone dokumentami wymienionymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39.

4. Uznania kwalifikacji zawodowych w celu przyznania częściowego dostępu do zawodu architekta można odmówić, jeżeli taka odmowa służy zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, ochrony konsumentów, ochrony środowiska, zdrowia lub bezpieczeństwa publicznego i nie wykracza poza zakres niezbędny do ich zapewnienia.

Art. 39. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Rozdział 4

Samorząd zawodowy architektów

Art. 40. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów.

Art. 41. Samorząd zawodowy architektów jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom prawa.

Art. 42. 1. Izba architektów, zwana dalej „izbą”, posiada osobowość prawną.

2. Działalność izby określa statut, nadawany przez Krajowy Zjazd Izby Architektów w drodze uchwały.

3. Statut może określać nazwy własne jednostek organizacyjnych izby.

4. Izba może prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, wykonywania robót budowlanych oraz pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Art. 43. Jednostkami organizacyjnymi izby są:

- 1) Krajowa Izba Architektów;
- 2) okręgowe izby architektów.

Art. 44. 1. Izba architektów składa się z Krajowej Izby Architektów oraz 16 okręgowych izb architektów, których obszar działania odpowiada terytorialnemu podziałowi kraju na województwa.

2. Siedziby okręgowych izb ustala Krajowa Izba Architektów.

Art. 45. 1. Działalność samorządu zawodowego architektów jest finansowana z jego majątku.

2. Majątek samorządu zawodowego architektów stanowią środki finansowe oraz nieruchomości i mienie ruchome.

3. Majątek samorządu zawodowego architektów powstaje:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z zapisów, darowizn i dotacji;
- 3) z wpływów z działalności gospodarczej;
- 4) z innych wpływów.

Art. 46. Izba architektów zrzesza osoby, które korzystają z pełni praw publicznych i mają pełną zdolność do czynności prawnych oraz:

- 1) posiadają tytuł zawodowy architekta, lub
- 2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”, lub
- 3) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowi tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 4) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie uzyskane na podstawie ustawy – Prawo budowlane, lub
- 5) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1, 2 lub 3, oraz posiadają decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

Art. 47. Członkowi izby przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

Art. 48. 1. Członek izby podlega obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem zawodu architekta.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, mając na względzie specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 49. Do zadań samorządu zawodowego architektów należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należytym i sumiennym wykonywaniem zawodu przez członków izb, w tym nad sprawowaniem funkcji patrona;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie Kodeksu etyki zawodowej i nadzór nad jego przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych;

- 5) uznawanie kwalifikacji zawodowych;
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- 7) opracowywanie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12;
- 8) ustalanie zasad doskonalenia zawodowego oraz współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów;
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego architektów;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej członków samorządu zawodowego architektów;
- 11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub planowania przestrzennego;
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządu zawodowego architektów;
- 13) prowadzenie list członków samorządu zawodowego architektów;
- 14) prowadzenie centralnego rejestru osób wykonujących zawód architekta;
- 15) współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie kształcenia architektów;
- 16) realizacja innych zadań statutowych.

Art. 50 1. Od decyzji Organów Krajowej Izby Architektów w sprawach indywidualnych wydawanych w drugiej instancji, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, przysługuje skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji, wnoszona za pośrednictwem właściwego Krajowego Organu Izby.

2. Do postępowania w sprawach indywidualnych, uregulowanych w ustawie, z wyjątkiem spraw dyscyplinarnych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

Rozdział 5

Krajowa Izba

Art. 51. 1. Organami Krajowej Izby Architektów są:

- 1) Krajowy Zjazd Izby;
- 2) Krajowa Rada Izby;
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna;

- 4) Krajowa Komisja Kwalifikacyjna;
- 5) Krajowy Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

2. Kadencja organów Krajowych Izb trwa 4 lata.

Art. 52. 1. Krajowy Zjazd Izby jest najwyższym organem Krajowej Izby Architektów.

2. Krajowy Zjazd Izby stanowią delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy izb.

3. W Krajowym Zjeździe Izby biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących organów Krajowej Izby Architektów niebędący delegatami.

4. Krajowa Rada Izby określa zasady ustalania liczby delegatów z okręgowych izb na Krajowy Zjazd Izby.

5. Krajowa Rada Izby zwołuje Krajowy Zjazd Izby, co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

6. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje Krajowa Rada Izby z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- 1) Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowych rad izb;
- 3) co najmniej 1/5 wszystkich członków okręgowych izb;
- 4) ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

7. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 53. 1. Uchwały Krajowego Zjazdu Izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby delegatów na Krajowy Zjazd Izby.

2. Wybory do organów Krajowej Izby Architektów odbywają się w głosowaniu tajnym.

3. Krajowy Zjazd może uchwalić tajność obrad na wniosek co najmniej 1/3 delegatów Krajowego Zjazdu Izby.

Art. 54. 1. Krajowy Zjazd Izby:

- 1) ustala liczbę członków organów Krajowej Izby Architektów;
- 2) wybiera Prezesa i członków Krajowej Rady Izby;
- 3) wybiera przewodniczącego i członków organów Krajowej Izby Architektów, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 2-5, oraz Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców;

- 4) uchwała, statut izby oraz uchwała regulaminy określające organizację organów krajowej izby i izb okręgowych oraz tryb ich działania;
- 5) uchwała regulamin wyborów do organów Krajowej Izby Architektów;
- 6) ustala:
 - a) wysokość, zasady podziału i sposób uiszczania składki członkowskiej,
 - b) wysokość i sposób uiszczania opłat związanych z decyzją w sprawie wpisu na listę członków izby oraz innych opłat,
 - c) wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne w sprawie nadania uprawnień budowlanych;
- 7) ustala zasady prowadzenia listy członków izby;
- 8) udziela absolutorium Krajowej Radzie Izby;
- 9) ustala program działania samorządu zawodowego architektów;
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Krajowej Rady Izby, Krajowej Komisji Rewizyjnej, Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, Krajowego Sądu Dyscyplinarnego i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Krajowy Zjazd Izby ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała jej budżet.

Art. 55. 1. Krajowy Zjazd Izby uchwała Kodeks etyki zawodowej, określający w szczególności działalność członków samorządu zawodowego architektów, ich relacje ze społeczeństwem, zleceniodawcami i pracodawcami, organami administracji publicznej, innymi członkami tego samorządu oraz wpływ tej działalności na środowisko naturalne.

2. Kodeks etyki zawodowej podlega ocenie w pierwszym roku kadencji Krajowej Rady Izby.

3. W przypadku, jeżeli z oceny o której mowa w ust. 2 wynika potrzeba wprowadzenia zmian w Kodeksie etyki zawodowej, Krajowy Zjazd Izby na najbliższym posiedzeniu, podejmuje uchwałę w tym zakresie.

4. Krajowa Rada Izby zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o zmianach wprowadzonych w Kodeksie etyki zawodowej.

Art. 56. 1. W skład Krajowej Rady Izby wchodzi Prezes i członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd Izby, z zachowaniem reprezentacji wszystkich izb okręgowych.

2. Prezydium Krajowej Rady Izby stanowią Prezes i Wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez Krajową Radę Izby spośród jej członków.

3. Prezydium Krajowej Rady Izby działa w imieniu Krajowej Rady Izby w sprawach określonych regulaminem Rady.

Art. 57. Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego architektów w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) koordynuje doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 5) zawiera z uczelniami umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym;
- 6) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów krajowej izby;
- 7) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawie nadawania tytułu zawodowego architekta;
- 8) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, regulamin doskonalenia kwalifikacji zawodowych członków izb i zasad jego przestrzegania;
- 9) uchwała i zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, standardy praktyki zawodowej;
- 10) uchwała tryb i zakres szkolenia uzupełniającego;
- 11) prowadzi postępowanie w sprawie uznania kwalifikacji osób, o których mowa w art. 45, i wydaje decyzje o uznaniu kwalifikacji lub o odmowie ich uznania; w przypadku, gdy kwalifikacje wnioskodawcy zostaną uznane, zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez wnioskodawcę, do dokonania wpisu na listę członków;
- 12) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 13) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących w szczególności: gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta;
- 14) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy oraz sprzeczne z zasadami gospodarki finansowej i zasadami racjonalnej gospodarki;
- 15) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 16) reprezentuje samorząd zawodowy architektów wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 17) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby Architektów;

- 18) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby;
- 19) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby Architektów;
- 20) opracowuje projekt Kodeksu etyki zawodowej. Opracowany projekt Kodeksu etyki zawodowej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa,;
- 21) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego architektów;
- 22) prowadzi listę rzeczoznawców budowlanych w zakresie właściwości samorządu zawodowego architektów.

Art. 58. 1. Krajowa Rada Izby Architektów prowadzi centralny rejestr osób wykonujących zawód architekta, zwany dalej „centralnym rejestrem”.

2. Centralny rejestr jest jawny w zakresie danych, o których mowa w ust. 4 pkt 1, 8–9 i 11–13.

3. Centralny rejestr jest prowadzony w postaci elektronicznej. Jawna część centralnego rejestru jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. W centralnym rejestrze zamieszcza się następujące dane:

- 1) imiona i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) datę urodzenia;
- 4) informację o wykształceniu i tytułach naukowych;
- 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych;
- 6) organ wydający decyzję;
- 7) podstawę prawną wydania decyzji;
- 8) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
- 9) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów; 10) numer kancelaryjny;
- 11) pozycję w rejestrze;
- 12) datę wpisu do rejestru;
- 13) informacja o możliwości wykonywania zawodu;
- 14) informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. Osoba podlegająca wpisowi jest obowiązana zawiadomić właściwą Krajową Radę Izby o zmianie danych podlegających zamieszczeniu w centralnym rejestrze w terminie 30 dni od dnia, w którym zmiany te nastąpiły.

6. Centralny rejestr jest prowadzony z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 570).

7. Na Krajowej Radzie Izby ciąży obowiązek dochowania najwyższej staranności w związku z przetwarzaniem danych osobowych, w szczególności w zakresie zapobiegania dostępowi do nich przez osoby niepowołane, możliwości ich utraty lub bezprawnego rozpowszechniania.

8. Krajowa Rada Izby wdraża środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony danych osobowych zgodnie z ust. 7.

Art. 59. 1. W posiedzeniach Krajowej Rady Izby i jej prezydium mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 2) przewodniczący Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 3) przewodniczący Krajowego Sądu Dyscyplinarnego;
- 4) przewodniczący okręgowych rad izb;
- 5) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny;
- 6) przedstawiciel ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- 7) inne zaproszone osoby.

2. Krajowa Rada Izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach indywidualnych podejmuje decyzje w formie uchwały.

Art. 60. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje statutową, finansową i gospodarczą działalność Krajowej Izby;
- 2) przedstawia sprawozdanie z działalności kontrolnej Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych;
- 4) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium Krajowej Radzie Izby.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna uchyla uchwały okręgowych komisji rewizyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 61. 1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

- 1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 76 pkt 2;
- 2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych;
- 4) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izby architektów;
- 5) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
- 6) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.

2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

Art. 62. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 2) rozpatruje jako sąd pierwszej instancji sprawy członków organów izb z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy postępowań z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów;
- 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby coroczne sprawozdanie ze swojej działalności;
- 5) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych sądów dyscyplinarnych;
- 6) uchyla uchwały okręgowych sądów dyscyplinarnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym jako sąd pierwszej instancji i pięcioosobowym jako sąd odwoławczy.

Art. 63. 1. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków organów izb;

- 2) składa odwołania od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, a od orzeczeń wydanych w drugiej instancji składa odwołania do sądu apelacyjnego;
 - 3) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych rzeczników dyscyplinarnych;
 - 4) składa Krajowemu Zjazdowi Izby roczne i kadencyjne sprawozdanie z działalności.
2. Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny może wykonywać czynności przy pomocy swoich zastępców.

Art. 64. Za pełnienie funkcji w organach izby członkowi nie przysługuje wynagrodzenie, chyba że Krajowy Zjazd Izby, w drodze uchwały, postanowi inaczej.

Art. 65. Osoba pełniąca funkcje w organach okręgowych nie może jednocześnie pełnić funkcji w organach krajowych tego samego rodzaju.

Rozdział 6

Izby okręgowe

Art. 66. 1. Organami okręgowych izb architektów są:

- 1) okręgowy zjazd izby;
- 2) okręgowa rada izby;
- 3) okręgowa komisja rewizyjna;
- 4) okręgowa komisja kwalifikacyjna;
- 5) okręgowy sąd dyscyplinarny;
- 6) okręgowy rzecznik dyscyplinarny.

2. Kadencja organów okręgowych izb trwa 4 lata.

Art. 67. 1. Okręgowy zjazd izby jest najwyższym organem okręgowej izby architektów.

2. Okręgowy zjazd izby stanowią członkowie okręgowej izby.

3. Jeżeli liczba członków okręgowej izby przekracza 100 osób, okręgowy zjazd izby stanowią delegaci wybrani w obwodach wyborczych.

4. Mandat delegata na okręgowy zjazd trwa przez okres kadencji organów okręgowej izby.

5. W okręgowym zjeździe izby, o którym mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie organów izby niebędący delegatami.

Art. 68. 1. Okręgowa rada izby zwołuje okręgowy zjazd izby co najmniej raz w roku jako sprawozdawczy, a co 4 lata jako sprawozdawczo-wyborczy.

2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje okręgowa rada izby z własnej inicjatywy, na wniosek Krajowej Izby, okręgowej komisji rewizyjnej lub co najmniej 1/3 ogólnej liczby członków okręgowej izby architektów;

3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd izby zwołuje się w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu wniosku o zwołanie zjazdu.

Art. 69. 1. Uchwały okręgowego zjazdu izby są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby członków lub delegatów na okręgowy zjazd izby.

2. Wybory do organów okręgowych izb architektów odbywają się w głosowaniu tajnym.

Art. 70. Okręgowy zjazd izby:

- 1) uchwała plan finansowy dla okręgowej izby architektów;
- 2) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności okręgowej rady izby, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowej komisji kwalifikacyjnej, okręgowego sądu dyscyplinarnego i okręgowego rzecznika dyscyplinarnego;
- 3) udziela absolutorium okręgowej radzie izby;
- 4) ustala liczbę członków organów oraz szczegółowe zasady organizacji organów okręgowej izby architektów i tryb ich działania;
- 6) wybiera przewodniczących i członków organów okręgowej izby architektów, o których mowa w art. 80 ust. 1, oraz okręgowego rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców;
- 7) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Izby;
- 8) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji;
- 9) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

Art. 71. 1. Okręgowa rada izby wykonuje zadania samorządu zawodowego architektów na obszarze działania izby, w okresie między zjazdami, w szczególności:

- 1) kieruje działalnością okręgowej izby architektów;
- 2) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu izby;
- 3) dokonuje podziału obszaru działania okręgowej izby architektów na obwody wyborcze i ustala liczbę delegatów na okręgowy zjazd;
- 4) sporządza sprawozdania z wykonania budżetu;
- 5) składa okręgowemu zjazdowi izby oraz Krajowej Radzie Izby sprawozdania ze swojej działalności;
- 6) wykonuje zadania zlecone przez Krajową Radę Izby;

- 7) reprezentuje samorząd zawodowy architektów przed organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz właściwymi stowarzyszeniami zawodowymi;
- 8) opiniuje projekty aktów normatywnych, w szczególności dotyczących gospodarowania przestrzenią, edukacji oraz wykonywania zawodu architekta;
- 9) prowadzi listę członków okręgowej izby architektów;
- 10) zapewnia ustawiczne doskonalenie kwalifikacji zawodowych członków izby;
- 11) występuje do okręgowego rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członka izby;
- 12) prowadzi rejestr ukaranych z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby.

2. Okręgowa rada izby przesyła niezwłocznie Krajowej Radzie Izby informację o prawomocnej decyzji o ukaraniu z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej członka okręgowej izby, w celu zamieszczenia w centralnym rejestrze uprawnionych.

3. Okręgowa rada izby lub w jej imieniu skład orzekający w sprawach członkowskich podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków okręgowej izby architektów oraz skreślenia z listy lub zawieszenia w prawach członka izby.

4. Rada okręgowa izby podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę członków w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis.

5. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, służy odwołanie do Krajowej Rady Izby w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

6. Od uchwały, o której mowa w ust. 3, oraz w przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgową izby w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku o wpis lub niepodjęcia uchwały przez Krajową Radę Izby w ciągu miesiąca od dnia doręczenia odwołania, zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego.

Art. 72. Właściwa okręgowa rada izby wydaje członkom izby zaświadczenia:

- 1) o członkostwie w izbie;
- 2) potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;
- 3) inne, wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Art. 73. 1. Prezydium okręgowej rady izby stanowią przewodniczący, zastępcy przewodniczącego, sekretarz, skarbnik i członkowie wybrani przez okręgową radę spośród jej członków.

2. Prezydium okręgowej rady izby reprezentuje okręgową radę na zewnątrz i działa w jej imieniu w sprawach określonych regulaminem rady.

Art. 74. W posiedzeniach okręgowej rady izby i prezydium mogą brać udział z głosem doradczym:

- 1) przewodniczący:
 - a) okręgowej komisji rewizyjnej,
 - b) okręgowej komisji kwalifikacyjnej,
 - c) okręgowego sądu dyscyplinarnego;
- 2) okręgowy rzecznik dyscyplinarny;
- 3) inne zaproszone osoby, w szczególności przedstawiciele stowarzyszeń zawodowych.

Art. 75. Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność statutową, finansową i gospodarczą okręgowej izby architektów;
- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Rewizyjnej;
- 3) występuje z wnioskiem o udzielenie absolutorium okręgowej radzie izby.

Art. 76. 1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania tytułu zawodowego architekta;
- 2) przeprowadza egzaminy architektoniczne i wydaje decyzje o nadaniu tytułu zawodowego architekta, z zastrzeżeniem art. 57 pkt 11;
- 3) przesyła decyzję o nadaniu tytułu zawodowego architekta do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru uprawnionych;
- 4) prowadzi rejestr osób, którym nadała tytuł zawodowy architekta;
- 5) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
- 6) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby architektów;
- 7) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej;
- 8) przeprowadza egzamin architektoniczny, o którym mowa w art. 10 ust. 1;

2. Wykształcenie uzyskane za granicą i uznane w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów odrębnych podlega kwalifikowaniu, na podstawie programu kształcenia, w ramach nadawania tytułu zawodowego architekta przez okręgową komisję kwalifikacyjną.

Art. 77. 1. Właściwa okręgowa komisja kwalifikacyjna, na żądanie osoby posiadającej tytuł zawodowy architekta, wyjaśnia, w drodze postanowienia, wątpliwości co do treści decyzji o nadaniu tego tytułu, decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych lub decyzji o stwierdzeniu posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

2. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, służy zażalenie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

3. Na postanowienie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej służy skarga do sądu administracyjnego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, wnoszona za pośrednictwem Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.

Art. 78. 1. Okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby wniesione przez okręgowego rzecznika dyscyplinarnego.

2. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

3. Okręgowy sąd dyscyplinarny orzeka o zatarciu kar wymierzonych w postępowaniu dyscyplinarnym.

4. Okręgowy sąd dyscyplinarny dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa oraz składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Art. 79. 1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

2. Do sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

Art. 80. Okręgowy rzecznik dyscyplinarny:

- 1) prowadzi postępowania wyjaśniające oraz sprawuje funkcje oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej członków okręgowej izby;
- 2) składa odwołania od orzeczeń okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach, o których mowa w pkt 1, do Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, a od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w drugiej instancji składa skargę do sądu administracyjnego;
- 3) przesyła niezwłocznie do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Dyscyplinarnej informację o ukaraniu w sprawach z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 4) składa okręgowemu zjazdowi izby i Krajowemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu roczne i kadencyjne sprawozdania ze swojej działalności.

Rozdział 7

Nadzór

Art. 81. 1. Uchwały organów okręgowych izb są przedkładane właściwym krajowym organom w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Krajowa Rada Izby może zwrócić się do właściwego okręgowego zjazdu lub właściwej okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do właściwości samorządu zawodowego architektów. Uchwała okręgowej rady powinna być podjęta w terminie dwóch miesięcy, a uchwała okręgowego zjazdu na najbliższym zjeździe.

Art. 82. Decyzje organów Krajowych Izby Architektów w sprawach indywidualnych, wydawane w drugiej instancji, z wyłączeniem spraw dyscyplinarnych, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

Art. 83. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może wystąpić do właściwego Krajowego Zjazdu Izby lub Krajowej Rady Izby o podjęcie uchwały w sprawie należącej do zadań samorządu zawodowego architektów, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych.

2. Krajowa Rada Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, w terminie do dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia.

3. Krajowy Zjazd Izby podejmuje uchwałę, o której mowa w ust. 1, na najbliższym zjeździe następującym po otrzymaniu wystąpienia.

Art. 84. 1. Uchwały organów Krajowych Izby Architektów, z wyłączeniem uchwał w sprawach indywidualnych, są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w terminie 14 dni od dnia ich podjęcia.

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa może zaskarżyć, w terminie 30 dni od dnia otrzymania, uchwały, o których mowa w ust. 1, do sądu administracyjnego.

Rozdział 8

Członkostwo w okręgowych izbach

Art. 85. Osoby, o których mowa w art. 46, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby architektów.

Art. 86. 1. Członek izby ma prawo:

- 1) korzystać z pomocy w zakresie doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania zawodu architekta;
- 2) korzystać z pomocy prawnej zapewnianej przez izbę;
- 3) korzystać z działalności samopomocowej.

2. Członek samorządu zawodowego architektów może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby Architektów, a uchwałę Krajowej Izby Architektów do sądu administracyjnego.

Art. 87. Członek izby jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych przepisów prawa oraz zasad wiedzy technicznej;
- 2) przestrzegać Kodeksu etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie;
- 5) doskonalić kwalifikacje zawodowe oraz odbywać wymagane szkolenia uzupełniające;
- 6) wykonywać obowiązki patrona.

Art. 88. 1. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w przypadku:

- 1) nieuiszczenia składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
- 2) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania zawodu.

2. W czasie zawieszenia członek izby jest zwolniony z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 87 pkt 1, 4 i 6. Zawieszenie w prawach członka izby skutkuje zakazem wykonywania zawodu oraz zakazem sprawowania funkcji patrona.

3. Ponowne przystąpienie do wykonywania zawodu następuje :

- 1) na wniosek członka izby;
- 2) po upływie terminu zawieszenia o którym mowa w art. 92 pkt 4;
- 3) po odbyciu szkolenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 57 pkt 10, w przypadku orzeczenia kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

Art. 89. 1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby architektów następuje w przypadku:

- 1) wniosku członka którego ten wniosek dotyczy;
- 2) orzeczenia kary, o której mowa w art. 92 pkt 5;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo popełnione w związku z wykonywaniem zawodu architekta lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) braku spełniania któregokolwiek z warunków określonych w art. 46;
- 5) śmierci członka.

2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb architektów może nastąpić także w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku.

3. Członek izby skreślony z listy członków okręgowej izby architektów z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 3, podlega na swój wniosek ponownemu wpisowi na listę, jeżeli odbył szkolenie uzupełniające.

4. Członek izby skreślony z listy członków z powodu orzeczenia kary, o której mowa w art. 92 pkt 5, nie może ubiegać się o ponowny wpis na listę przez okres 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary skreślenia z listy członków izby.

Rozdział 9

Odpowiedzialność dyscyplinarna

Art. 90. 1. Członek izby podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 87 pkt 1-3,5 i 6.

2. Członek izby wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej również w przypadku gdy:

- 1) wskutek rażących błędów lub zaniedbań spowodował zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;

- 2) nie dokładał należytej staranności w wykonywaniu obowiązków;
- 3) uchylał się od podjęcia nadzoru autorskiego lub przy wykonywaniu obowiązków wynikających z pełnienia tego nadzoru nie dokładał należytej staranności.

3. Postępowanie dyscyplinarne jest wszczynane i prowadzone w okręgowej izbie, właściwej ze względu na przynależność do niej osoby, której dotyczy wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 1 pkt 2.

Art. 91. 1. Karalność czynu ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęły 5 lata.

2. W przypadku gdy czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie następuje wraz z przedawnieniem karalności przestępstwa.

3. Od odpowiedzialności dyscyplinarnej wyłączone są czyny podlegające odpowiedzialności porządkowej zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Art. 92. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) nagana z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu;
- 4) zawieszenie w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

Art. 93. Wymierzając karę, należy uwzględnić w szczególności stopień zawinienia, rodzaj naruszonego obowiązku, rozmiar i wagę skutków czynu oraz dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 94. Pozbawienie prawa wykonywania zawodu architekta skutkuje skreśleniem z listy członków izby.

Art. 95. W stosunku do której orzeczono karę pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ponownie zostać dopuszczony do egzaminu nie wcześniej niż po upływie 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary.

Art. 96. Jeżeli, w okresie 5 lat wobec tej samej osoby, dwukrotnie orzeczono karę upomnienia, w kolejnym postępowaniu dyscyplinarnym orzeka się co najmniej karę zawieszenia w prawach wykonywania zawodu.

Art. 97. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej obejmuje:

- 1) postępowanie wyjaśniające;
- 2) postępowanie przed organem orzekającym.

Art. 98. Postępowanie wyjaśniające wszczyna rzecznik dyscyplinarny z urzędu albo na wniosek.

Art. 99. 1. Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania wyjaśniającego, w sprawie dotyczącej odpowiedzialności dyscyplinarnej jest:

- 1) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu;
- 2) Krajowa Rada Izby lub okręgowa rada izby;
- 3) pokrzywdzony.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wniosek składa się nie później niż po upływie 6 miesięcy od momentu powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu.

3. Postępowanie przed organem orzekającym wszczyna się na wniosek rzecznika dyscyplinarnego po przeprowadzeniu przez niego postępowania wyjaśniającego.

4. Wnioski o wszczęcie postępowania wyjaśniającego powinny zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

Art. 100. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się:

- 1) po upływie roku od dnia powzięcia przez rzecznika dyscyplinarnego informacji o popełnieniu czynu skutkującego możliwością poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 2) po upływie pięciu lat od popełnienia tego czynu.

2. W przypadku niewszczęcia postępowania wyjaśniającego w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie informuje o tym Krajową Radę.

Art. 101 1. Kary dyscyplinarne ulegają zatarciu po upływie:

- 1) 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
- 2) 5 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary nagany z obowiązkiem zdania egzaminu w określonym terminie,
- 3) 10 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary zawieszenia w prawach wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat,
- 4) 15 lat od uprawomocnienia się orzeczenia kary pozbawienie prawa wykonywania zawodu

- jeżeli osoba, w stosunku do której orzeczono karę dyscyplinarną, nie zostanie w tym czasie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie dyscyplinarne.

2. Organ orzekający, który orzekł karę dyscyplinarną, na wniosek ukaranego, złożony nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, może postanowić o wcześniejszym zatarciu kary.

Art. 102. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie.

2. Postępowanie dyscyplinarne architekta o ten sam czyn toczy się również niezależnie od postępowania karnego. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

3. Postępowania dyscyplinarnego, o który mowa w ust. 2 nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według przepisów o postępowaniu karnym wyłącza ściganie.

Art. 103. 1. Stronami w postępowaniu wyjaśniającym są obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

2. Stronami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są oskarżyciel, obwiniony oraz pokrzywdzony. W przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 1, stroną postępowania jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego lub organ nadzoru budowlanego właściwy dla miejsca popełnienia czynu.

Art. 104. 1. Osoba w stosunku do której wszczęto postępowanie dyscyplinarne może w każdym stadium tego postępowania ustanowić obrońców spośród adwokatów lub radców prawnych.

2. Obrońcę można również ustanowić spośród członków samorządu zawodowego architektów, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Obrońcą nie może być członek organu orzekającego albo rzecznik dyscyplinarny.

Art. 105. 1. Oskarżycielem w postępowaniu dyscyplinarnym jest rzecznik dyscyplinarny.

2. Oskarżycielem w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawach członków organów izb jest Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 106. Posiedzenie organu orzekającego może odbyć się pod nieobecność obwinionego, którego dotyczy postępowanie, lub rzecznika dyscyplinarnego, chyba że organ orzekający uzna ich obecność za konieczną.

Art. 107. 1. Orzeczenia i postanowienia kończące postępowanie dyscyplinarne wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu.

2. Uzasadnienia nie sporządza się z urzędu w sprawach, w których uwzględniono wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wydanie orzeczenia i wymierzenie uzgodnionej z obwinionym kary dyscyplinarnej bez przeprowadzenia rozprawy oraz wniosek obwinionego o wydanie orzeczenia i wymierzenie mu określonej kary dyscyplinarnej, ani w sprawach, w których wymierzono karę upomnienia.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, uzasadnienie sporządza i doręcza się na wniosek strony, złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

Art. 108. 1. Od orzeczenia organu orzekającego w I instancji stronom przysługuje prawo wniesienia odwołania do organu orzekającego II instancji, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia na piśmie wraz z uzasadnieniem.

2. Od orzeczenia organu orzekającego II instancji, stronom służy odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia na piśmie rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Do odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dotyczące apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego nie służy skarga kasacyjna.

Art. 109. Odpis prawomocnego orzeczenia o nałożeniu kary z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej organ orzekający przesyła Krajowej Radzie Izby w celu dokonania wpisu o ukaraniu odpowiednio w centralnym rejestrze, o którym mowa w art. 72.

Art. 110. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie zryczałtowanej opłaty.

2. Zryczałtowana opłata wynosi w razie ukarania:

1) karą upomnienia – od 500 do 800 zł,

2) karą nagany – od 800 do 1500 zł,

3) innymi karami – od 1500 do 5000 zł

– w zależności od długości trwania postępowania oraz liczby i złożoności czynności w nim dokonywanych.

3. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.

4. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwóch albo więcej obwinionych, zryczałtowane koszty postępowania dotyczą każdego z nich z osobna.

Art. 111. 1. O kosztach i terminach uiszczania opłat orzeka organ orzekający.

2. W razie ukarania koszty postępowania ponosi obwiniony. Opłatę wnosi się na rzecz właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego architektów, której obwiniony jest członkiem

3. W przypadkach innych niż określonych w ust. 2 w sprawach dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej koszty postępowania wyjaśniającego, postępowania przed okręgowym sądem dyscyplinarnym oraz koszty postępowania przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym ponosi izba architektów;

4. Egzekucja zryczałtowanych kosztów postępowania należy do właściwej okręgowej rady izby samorządu zawodowego architektów. Prawomocne orzeczenie w zakresie kosztów postępowania stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego i po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę sądu dyscyplinarnego, który wydał to orzeczenie, podlega wykonaniu w drodze egzekucji prowadzonej w trybie tej ustawy.

Art. 112. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I–III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny.

Rozdział 10

Przepisy karne

Art. 113. Kto wykonuje zawód architekta nie posiadając tytułu zawodowego architekta podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 114. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12 i 317) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się rozdział 2;
- 2) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Uczestnikami procesu budowlanego, w rozumieniu ustawy, są:

- 1) inwestor;
- 2) inspektor nadzoru inwestorskiego;
- 3) projektant;
- 4) kierownik budowy lub kierownik robót.

2. Uczestnicy procesu budowlanego wymienieni w ust. 1 pkt 2-4 muszą pełnić samodzielne funkcje techniczne w budownictwie na zasadach określonych w ustawie z dnia o architektach (Dz. U. poz. ...) i ustawie z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...) i ponoszą odpowiedzialność z tego tytułu.

3. Projektant wykonując samodzielną funkcję techniczną w budownictwie zobowiązany jest, jeżeli wymaga tego zakres i rodzaj robót budowlanych, do zapewnienia współpracy osoby posiadającej tytuł zawodowy architekta lub osoby posiadającej uprawnienia budowlane w odpowiednim zakresie i specjalności i pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zgodnie z ustawą z dnia o architektach lub ustawą z dnia o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...).

4. Inżynier budownictwa, wykonując samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa zobowiązany jest, jeżeli wymaga tego zakres i rodzaj robót budowlanych, do zapewnienia współpracy osoby posiadającej uprawnienia budowlane w odpowiednim zakresie i specjalności i pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zgodnie z ustawą z dnia ... o inżynierach budownictwa.”;

- 3) w art. 33 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w ustawie z dnia ... o architektach (Dz. U. ...) i ustawie z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...), aktualnym na dzień opracowania

projektu; nie dotyczy to uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;”;

4) w art. 35 w ust. 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń oraz informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz zaświadczenia, o którym mowa w ... pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...);

4) wykonanie - w przypadku obowiązku sprawdzenia projektu, o którym mowa w art. 20 ust. 2, także sprawdzenie projektu - przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane i legitymującą się aktualnym na dzień opracowania projektu - lub jego sprawdzenia - zaświadczeniem, o którym mowa w art. ... pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...);”;

5) w art. 41 w ust. 4 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. ... pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...);

2) w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego - oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, a także zaświadczenie, o którym mowa w art.pkt 1 ustawy z dnia ... o architektach i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...);”;

6) art. 88a otrzymuje brzmienie:

„Art. 88a. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje zadania określone przepisami prawa budowlanego, a w szczególności:

1) pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością;

2) kontroluje działanie organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.”;

7) uchyla się rozdział 10.

Art. 115. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1073 oraz 1566), wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 50 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego powierza się osobie, o której mowa w art. 5, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo osobie posiadającej tytuł zawodowy architekta.”;

2) w art. 60 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy powierza się osobie, o której mowa w art. 5, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo osobie posiadającej tytuł zawodowy architekta.”

Art. 116. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2017 r. poz. 2187 i 1595 oraz z 2018 r. poz. 10), art. 37c otrzymuje brzmienie”

„Art. 37c. Robotami budowlanymi kieruje albo nadzór inwestorski wykonuje, przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru osoba, która posiada uprawnienia budowlane określone przepisami ustawy z dnia o architektach (Dz. U. poz. ...) i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. z ... poz. ...) oraz która przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.”.

Art. 117. W ustawie z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1122 i 1566), w art. 6 ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z zaświadczeniem, o którym mowa w 86 pkt 1 ustawy z dnia o architektach (Dz. U. poz. ...) i ustawy z dnia ... o inżynierach budownictwa (Dz. U. z ... poz. ...), aktualnym na dzień opracowania projektu;”.

Art. 118. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz.U. z 2017 r. poz. 2302), w art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo osobie posiadającej tytuł zawodowy architekta.”.

Art. 119. W ustawie z dnia z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. z 2018 r. poz. 87) w art. 31b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na eksperta budowlanego minister wyznacza osobę posiadającą tytuł zawodowy architekta, o których mowa w art. 21, art. 31, art. 32 i art. 45 ust. 4 ustawy z dnia ... o architektach (Dz. U. z ... poz.) lub uprawnienia budowlane, o których mowa w ustawie z dnia o inżynierach budownictwa (Dz. U. z ... poz.)”.

Art. 120. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2062), w art. 54 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo osobie posiadającej tytuł zawodowy architekta.”.

Art. 121. W ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2017 r. poz. 1498 i z 2018 r. poz. 138) w art.. 17 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) posiada tytuł zawodowy architekta, o którym mowa w ustawie z dnia ... o architektach (Dz. U. z) lub uprawnienia budowlane, o których mowa w ustawie z dnia o inżynierach budownictwa (Dz. U. z ... poz.)”.

Art. 122. W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1456 oraz z 2018 r. poz. 138) w art. 73 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kontrolę prowadzonych prac remontowych może przeprowadzać wyznaczony przez dyrektora oddziału regionalnego Agencji przedstawiciel Agencji posiadający odpowiednie uprawnienia do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... o architektach (Dz. U. z ... poz. ...) i ustawy o inżynierach budownictwa (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 123. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 oraz poz. 650) w art. 8 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności architektonicznej albo osobie posiadającej tytuł zawodowy architekta.”.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 124. 1. Do postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane i niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem, stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do postępowań w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, wszczętych na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1725), niezakończonych ostatecznym rozstrzygnięciem, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 125. Osoby, które, przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia

samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

Art. 126. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskały wykształcenie umożliwiające ubieganie się o uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej są dopuszczone do ubiegania się o uprawnienia budowlane na dotychczasowych zasadach przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 127. Do postępowań w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 128. Do postępowań kwalifikacyjnych w sprawie nadawania uprawnień budowlanych, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 129. 1. Krajowa Rada Izby Architektów w okresie do 2 lat od wejścia w życie ustawy uchwali standardy praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12.

2. Do czasu uchwalenia standardów praktyki zawodowej, o których mowa w ust. 1, praktyka zawodowa odbywa się na zasadach dotychczasowych.

3. Praktyka zawodowa rozpoczęta i niezakończona przed wejściem w życie standardów praktyki zawodowej, o których mowa w art. 12, odbywa się na dotychczasowych zasadach.

Art. 130. 1. Izba architektów utworzona na mocy ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się izbą architektów w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Statuty i regulaminy wydane na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych statutów i regulaminów, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 131. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 62 ust. 2 niniejszej ustawy, nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 132. Osoby, które uzyskały tytuł rzeczoznawcy budowlanego na podstawie przepisów dotychczasowych uznaje się za rzeczoznawców budowlanych w rozumieniu niniejszej ustawy i wpisuje się na listę rzeczoznawców budowlanych prowadzoną na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 133. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego przekazuje dane, zawarte w centralnym rejestrze osób posiadających uprawnienia budowlane oraz w centralnym rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej Krajowej Izbie Architektów, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 134. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Art. 135. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 58, który wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.